

Kursplan ”BAS Online”

Kursansvarig

Kursen ges av Svensk nationell datatjänst (SND).

Omfattning

Kursen omfattar ungefär tio timmars kursarbete. Därutöver tillhandahålls en ganska omfattande litteraturlista som kan användas i mån av tid.

Förkunskapskrav

Inga särskilda förkunskaper krävs för att delta i kursen.

Innehåll och lärandemål

Kursen består av sex tematiska pass som tar upp grundläggande kunskaper och färdigheter rörande hantering, dokumentation och tillgängliggörande av forskningsdata. Dessa kunskaper är tänkta att utgöra en grund för personal vid svenska lärosäten i vars arbetsuppgifter det ingår att stötta forskare i hantering, bevarande och tillgängliggörande av forskningsdata.

Varje pass i kursen har ett antal lärandemål.

Pass 1: Inledning och bakgrund

Efter pass 1 ska deltagaren kunna

- förklara på ett övergripande plan hur infrastrukturen för tillgängliggörande av svenska forskningsdata är tänkt att se ut
- beskriva vilken roll DAU:erna kan ha i arbetet med att dokumentera och tillgängliggöra svenska forskningsdata
- redogöra för vad som menas med forskningsdata, hur bevarande, lagring och arkivering skiljer sig åt, och vad som är innebörden i ”FAIR-data”.

Pass 2: Datahantering och datahanteringsplaner

Efter pass 2 ska deltagaren kunna

- exemplifiera vad datahantering kan innebära för forskare
- förklara varför datahanteringsplaner är viktiga i ett forskningsprojekt
- ge konstruktiv feedback på forskares datahanteringsplaner
- identifiera data som kan kräva särskild hänsyn ur ett säkerhets- och/eller personuppgiftsperspektiv.

Pass 3: Metadata

Efter pass 3 ska deltagaren kunna

- beskriva vad metadata för forskningsdata är
- ge exempel på vilka olika funktioner metadata kan ha.

Pass 4: Metadatastandarder

Efter pass 4 ska deltagaren kunna

- förklara vad metadatastandarder, metadata profiler och kontrollerade vokabulärer är
- känna igen ett antal vanliga metadatastandarder relevanta för DAU:er
- instruera och stötta forskare i deras arbete med att använda SND:s formulär för att beskriva forskningsdata.

Pass 5: Dokumentation av forskningsdata

Efter pass 5 ska deltagaren kunna

- tillämpa principerna för dokumentation av forskningsmaterial för att hjälpa forskarna i deras arbete med detta
- bedöma vad som är relevanta metadata för sekundäranalys av data
- förklara fördelarna med att använda verktyg för att dokumentera data på variabelnivå
- (i viss mån) resonera med forskaren om hur dokumentation av datamaterial skulle kunna utföras i de verktyg som forskaren använder.

Pass 6: Juridik och forskningsdata

Efter pass 6 ska deltagaren kunna redogöra på en generell nivå för, och svara på enklare frågor om

- Offentlighetsprincipen (Tryckfrihetsförordningen, 2 kap.)

- Dataskyddsdirektivet/-förordningen
- Förvaltningslagen
- Offentlighets- och sekretesslagen
- Arkivlagen (och närliggande regelverk för arkivering)

framför allt med hänseende på forskningsdata.

Former för undervisning

Kursen ges som distanskurs via en nätbaserad kursplattform på SND:s webbsidor. Varje pass består av ett antal videopresentationer som är mellan 10 och 25 minuter långa. Till de flesta presentationerna finns instuderingsfrågor eller andra uppgifter som uppmuntrar till ett aktivt lärande. Med undantag för pass 1 innehåller också varje pass en eller flera övningar av olika karaktär och omfattning.

En litteraturlista med rekommenderad läsning till varje pass ger möjlighet till fördjupande textstudium.

Former för bedömning

SND examinerar inte kursen. Istället uppmanas kursdeltagare att själva med hjälp av en uppskattning av den egna kunskapen och med hjälp av övningarna bedöma om de nått lärandemålen för varje pass.

Kursutvärdering och återkoppling

På kursens förstasida finns ett kontaktformulär där deltagare kan skicka in kommentarer, frågor och reflektioner kring kursen.